

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **B. P. B.**, zastoupený advokátem Mgr. Jiřím Kokešem, Na Flusárně 168, Příbram, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 2. 7. 2020, čj. MV-56388-3/SO-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. 9. 2020, čj. 10 A 97/2020 - 17,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ze dne 25. 2. 2020 žalovaný zamítl žalobcovu žádost o udělení státního občanství: žalobce totiž podle něj ohrožoval bezpečnost ČR (§ 13 odst. 2 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky). Odůvodnění rozhodnutí obsahovalo právě jen tento závěr bez dalších argumentů (§ 22 odst. 3 tohoto zákona).

[2] Rozklad proti rozhodnutí zamítl ministr vnitra dne 2. 7. 2020. Proti rozhodnutí o rozkladu podal žalobce žalobu, tu ale městský soud odmítl pro nepřipustnost (§ 26 zákona o státním občanství).

[3] Usnesení městského soudu napadá žalobce (stěžovatel) kasační stížností (poté doplněnou replikou stejného obsahu). Její důvod spatřuje v nesprávném právním posouzení věci. Z odůvodnění správních rozhodnutí stěžovatel neměl možnost zjistit, jaké skutečnosti vedly k zamítnutí jeho žádosti. Nemohl se tedy nijak bránit a správní rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná. Vyloučení soudního přezkumu je v rozporu s jeho právem na spravedlivý proces. Neudělení občanství navíc zasáhlo i do jeho dalších základních práv – konkrétně do základních práv svěřících pouze občanům, která mu nenáleží právě proto, že se občanem

nestal. Soudní přezkum rozhodnutí zasahujících do základních práv a svobod však musí být umožněn vždy (čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod).

[4] Kasační stížnost není důvodná.

[5] K žádosti o udělení státního občanství České republiky, kterou podal žadatel starší 15 let, si ministerstvo vyžádá stanoviska Policie České republiky a zpravodajských služeb České republiky; tato stanoviska se nestávají součástí spisu, pokud obsahují utajované informace. Vyjde-li v řízení na základě stanoviska Policie České republiky nebo zpravodajské služby, které obsahuje utajované informace, najevo, že žadatel ohrožuje bezpečnost státu, jeho svrchovanost a územní celistvost, demokratické základy, životy, zdraví, nebo majetkové hodnoty, v odůvodnění rozhodnutí se pouze uvede, že žádost byla zamítnuta z důvodu ohrožení bezpečnosti státu (§ 22 odst. 3 zákona o státním občanství).

[6] Rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení státního občanství České republiky podle § 22 odst. 3 je vyloučeno z přezkoumání soudem (§ 26 zákona o státním občanství).

[7] Městský soud v bodu 4 přezkoumávaného usnesení správně odkázal na nálezy, ve kterých se Ústavní soud zabýval právě souladem zpochybňovaných ustanovení s ústavním pořádkem. Nálezem ze dne 11. 10. 2016, sp. zn. Pl. ÚS 5/16, Ústavní soud potvrdil ústavnost § 22 odst. 3 zákona o státním občanství, nálezem ze dne 2. 7. 2019, sp. zn. Pl. ÚS 39/17, pak ústavnost § 26 zákona o státním občanství.

[8] Oba nálezy Ústavního soudu jsou svými nosnými důvody shodné. Ústavní soud porovnával právo jednotlivce (v prvním případě na odůvodnění správního rozhodnutí, v druhém případě na soudní přezkum tohoto správního rozhodnutí) s bezpečnostními zájmy státu a ochranou utajovaných skutečností. V obou případech dospěl k závěru, že ustanovení jsou ústavně konformní (body 61 a 62 prvního nálezu, bod 73 druhého nálezu).

[9] NSS přitom se stěžovatelem souhlasí, že obecně se vyžaduje řádné odůvodnění správního rozhodnutí a zaručen je i jeho následný soudní přezkum. Zde posuzovaná situace ovšem představuje výjimky z těchto pravidel, které Ústavní soud posvětil. Obecně platné závěry judikatury NSS se tedy v tomto případě neuplatní a námitky nejsou důvodné.

[10] Důvodná není ani poslední námitka, ve které stěžovatel tvrdí, že žalovaný zasáhl i do jeho dalších základních práv – tedy těch, jichž by mohl požívat, kdyby se býval stal občanem.

[11] Nedůvodnost je v tomto případě očividná. Základní práva, jejichž dotčení stěžovatel namítá, náležejí pouze občanům. Stěžovatel se však občanem České republiky nestal. Nemohl tedy být zkrácen na základních právech, která mu nikdy nenáležela. Výlučně „občanská“ základní práva by nabyli právě až v okamžiku udělení státního občanství, k čemuž ovšem nedošlo.

[12] Tento závěr je plně v souladu s názorem Ústavního soudu, podle kterého má stát svrchované právo rozhodnout, zda určité osobě občanství udělí, a pokud tak neučiní, neporušuje tím žádná základní práva (opět Pl. ÚS 5/16, bod 52, i Pl. ÚS 39/17, body 61 a 64; dále třeba usnesení ze dne 8. 3. 2000, sp. zn. IV. ÚS 586/99, nebo ze dne 17. 5. 2007, sp. zn. II. ÚS 624/06).

[13] NSS proto kasační stížnost zamítl. Lze přitom odkázat na dlouhou řadu rozhodnutí, ve kterých dospěl ke shodnému závěru (srov. např. rozsudek ze dne 22. 3. 2022, čj. 8 As 118/2020 - 39, bod 12, a v něm citovaná rozhodnutí).

pokračování

[14] Stěžovatel ve věci neměl úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému nevznikly žádné náklady, které by se vymykaly z jeho běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. června 2022

Ondřej Mrákota
předseda senátu